

**ADMIR LISICA, BOŠNJACI PRED IZAZOVIMA
GLOBALNIH POLITIČKIH PROCESA: POLITIČKO
STASAVANJE JEDNE NACIJE,
GEOPOL, SARAJEVO 2024, STR. 231.**

Treće izdanje knjige *Bošnjaci pred izazovima globalnih političkih procesa: političko stasavanje jedne nacije* autora mr. Admira Lisice, čiji je izdavač Centar za geopolitička istraživanja – GEOPOL, Sarajevo, temeljito istražuje politički razvoj Bošnjaka kroz ključne historijske prekretnice od kraja 19. do kraja 20. stoljeća. Radi se o djelu koje je rezultat kontinuiranog rada autora u dužem intervalu.

Knjiga je tematski podijeljena u 12 poglavlja, koja detaljno obrađuje specifičan period ili aspekt političkog sazrijevanja Bošnjaka. Autor se fokusirao na izazove s kojima su se suočavali Bošnjaci, od austrougarske okupacije, preko formiranja političkih stranaka, Balkanskih ratova, Prvog svjetskog rata, razdoblja monarhističke Jugoslavije, s posebnim akcentom na osnivanje i djelovanje Jugoslavenske muslimanske organizacije, Drugog svjetskog rata, raspada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i uspostave nezavisne Republike Bosne i Hercegovine. U studiji je primijenjena svestrana analiza dostupne literature i historijskih izvora, uz korištenje više naučnih metoda, koje omogućavaju čitaocima da sagledaju ne samo unutrašnju političku dinamiku Bošnjaka, već i širi kontekst međunarodnih političkih procesa koji su utjecali na njihovu sudbinu i političko sazrijevanje.

Knjiga A. Lisice, shodno naprijed iznesenom, pruža sveobuhvatnu analizu – kako su se prioriteti bošnjačke politike mijenjali tokom različitih historijskih faza, naglašavajući ključne aspekte koji su bili presudni za njihov politički razvoj. Autor istražuje način na koji su Bošnjaci reagovali na različite političke sisteme pod kojima su živjeli, te kako su ti sistemi utjecali na njihovu političku poziciju i identitet.

Osnovna ideja knjige je očuvanje kulture sjećanja i poticanje daljnjih istraživanja o političkoj historiji Bošnjaka. Analizom političke prošlosti, autor nastoji pomoći u boljem razumijevanju sadašnjih i budućih političkih dinamika Bošnjaka. Samim time, publikacija nudi uvid u političke procese i donosi značajne spoznaje o političkoj evoluciji Bošnjaka, čineći je vrijednim izvorom za sve koji žele razumjeti kompleksnost historije i političke situacije u Bosni i Hercegovini. Lisica naglašava kako je razumijevanje prošlosti ključno za tumačenje i kontekstualizaciju trenutnih političkih zbivanja. Shodno tome, bavi se

ključnim pitanjima bosanskohercegovačke prošlosti u 19. i 20. stoljeću, prateći politički uspon Bošnjaka od zajednice koja je prvenstveno bila usmjerena na očuvanje vakufske autonomije, do politički profilirane nacije koja je izborila nezavisnost Bosne i Hercegovine, vratila nacionalno ime Bošnjak i potvrdila bosanski jezik. Autor kroz naučni pristup donosi dublje razumijevanje kompleksnih političkih procesa koji su oblikovali moderni identitet Bošnjaka, čineći ovo djelo izuzetno značajnim za proučavanje bošnjačke historije.

Iz sadržaja ove autorove studije mogu su iščitati dva ključna strateška pravca u djelovanju Bošnjaka: očuvanje teritorijalne cjelovitosti Bosne i Hercegovine i afirmacija nacionalnog identiteta, što je kontinuirani proces koji traje od austrougarske vladavine, preko Kraljevine Jugoslavije i SFR Jugoslavije, pa sve do danas.

Analiza političke evolucije Bošnjaka, prioriteta njihove politike kroz različite periode i uloga ključnih lidera poput Alije Izetbegovića ističu značaj njihova identiteta i zajedništva u političkom procesu. Knjiga je svojevrsan podsjetnik na tragične događaje koje su Bošnjaci preživjeli, ali i putokaz na ključnu potrebu njihovog jedinstva kako bi se uspješno suočili s globalnim izazovima. Autor smatra da Bošnjaci kao nacija mogu biti snažni samo ako su jedinstveni, a njihovo jedinstvo ne bi trebalo biti ograničeno samo na stranačku pripadnost, već treba obuhvatiti idejno-političku platformu. Savremeno doba iziskuje novu dimenziju ovom jedinstvu: ono više nije samo idealistička želja, već neophodna potreba, zakon opstanka i uvjet za dostojanstvo u današnjem svijetu. Oni koji iz bilo kojih razloga podržavaju trenutnu rascjepkanost, zapravo pomažu onima koji su protiv interesa Bošnjaka.

Autor tematizuje i emigracije i reafirmaciju bošnjačkog nacionalnog identiteta i povratka imena Bošnjak, zbog čega je ova knjiga nezaobilazno štivo za sve koji žele dublje istražiti političku povijest Bošnjaka. Zbog toga ovo djelo predstavlja vrijedan doprinos proučavanju bošnjačke nacionalne misli, postavljajući temelj za dalja istraživanja na ovu važnu temu.

Amina Hadžić

hadzicamina01@gmail.com

studentica prvog ciklusa studija

Univerzitet u Tuzli - Filozofski fakultet,

studijski program Politologija